

Dr LUCIJAN KOS
Zagreb

Reguliranje morskog ribarstva Jugoslavije

5. VIII 1966. stupio je na snagu novi Zakon o morskome ribarstvu Hrvatske, koji je objavljen u »Narodnim novinama« od 23. VII 1966. br. 28/66. U cilju što boljeg upoznavanja odredaba ovog Zakona, koji sa Osnovnim zakonom o morskome ribarstvu (Služ. list SFRJ, br. 10 i 35/65) čini jedinstvenu cjelinu pravnih propisa iz ove oblasti, to radi pravilne primjene tih Zakona, donosimo ovdje najvažnije odredbe o obavljanju ove privredne djelatnosti na našem Jadranu.

Uredništvo

Zakonom o morskome ribarstvu SR Hrvatske dopunski se regulira vršenje privrednog i sportskog ribolova, gajenje i zaštita morskih riba i drugih morskih životinja, a to znači, da sve ono što nije, ili nije dovoljno regulirano u odredbama Osnovnog zakona o morskome ribarstvu (»Službeni list SFRJ«, broj 10. i 35/65.), regulirano je u republičkom Zakonu. Radi toga odredbe Osnovnog zakona i ovog Zakona čine jedinstvenu cjelinu pravnih propisa s kojima se regulira morskome ribarstvo na području Socijalističke Republike Hrvatske.

I

Privredni i sportski ribolov

Dosadašnji republički Zakon o morskome ribarstvu (»Narodne novine«, broj: 29/55.), dijelio je morski ribolov na veliki i mali privredni ribolov, na ribolov za osobne potrebe, na ribolov u naučne svrhe i na sportski ribolov. Međutim, Osnovni zakon i novi republički Zakon dijele morski ribolov samo na privredni i sportski. Privredni ribolov je onaj kome je svrha ostvarivanje dohotka, a sportski ribolov se obavlja s određenim ribolovnim sredstvima u svrhu osobne razonode i fizičke kulture (član 12. Osnovnog zakona).

a) Privredni ribolov

Privrednim ribolovom mogu se baviti privredne organizacije, kojima je takva djelatnost upisana kao predmet poslovanja u registar privrednih organizacija, kao i pojedinci koji imaju dozvolu za obavljanje privrednog ribolova (član 13. Osnovnog zakona). Prema tome, privredne organizacije mogu se baviti privrednim ribolovom sa svim dozvoljenim ribolovnim sredstvima ukoliko su tu djelatnost upisale kao predmet svog poslovanja u registar privrednih organizacija. Dakle, samim aktom registracije, privredna organizacija stiče pravo vršenja privrednog ribolova. Međutim, za obavljanje privrednog ribolova pojedinci moraju imati dozvolu koju izdaje organ općinske uprave, nadležan za morskome ribarstvo (član 22. Osnovnog zakona). Republičkim Zakonom propisano je izdavanje dviju vrsta dozvola za privredni ribolov, i to dozvola za privredni ribolov koji se obavlja kao jedino ili glavno zanimanje i dozvola za privredni ribolov koji će

obavlja kao dopunsko zanimanje (član 2.). Dozvolu za privredni ribolov koji se obavlja kao jedino ili glavno zanimanje može dobiti samo ona osoba, koja je stručno osposobljena za obavljanje privrednog ribolova. Stručnu sposobnost provjerava posebna stručna komisija, koju imenuje nadležni organ općinske skupštine (član 3.). Međutim, obaveza dokazivanja stručne sposobnosti za obavljanje privrednog ribolova, koja se obavlja kao jedino ili glavno zanimanje, važi samo za one osobe koje će se tek nakon stupanja na snagu novog republičkog Zakona početi baviti privrednim ribolovom kao jedinim ili glavnim zanimanjem. Ovo proizlazi iz odredbe člana 63. republičkog Zakona, prema kojem su osobe koje su se do stupanja na snagu tog Zakona bavile privrednim ribolovom kao jedinim ili glavnim zanimanjem oslobođene od provjeravanja stručne sposobnosti. Ali, ako se ima u vidu činjenica da po dosadašnjem Zakonu o morskome ribarstvu nije postojao pojam privrednog ribolova koji se obavlja kao jedino ili glavno zanimanje onda bi u smislu člana 63. novog Zakona mogle biti oslobođene od provjeravanja stručne sposobnosti, samo one osobe koje su se do stupanja na snagu Osnovnog zakona (18. marta 1965.) bavile velikim ili malim privrednim ribolovom (član 4. dosadašnjeg republičkog Zakona) i koje su do stupanja na snagu novog republičkog Zakona pribavile novu dozvolu za obavljanje privrednog ribolova po odredbama člana 22. i 57. st. 2. Osnovnog zakona. U svakom slučaju one osobe, koje su se po ranijim propisima bavile tzv. ribolovom za osobne potrebe, nisu oslobođene od provjeravanja stručne sposobnosti u smislu člana 63. novog republičkog Zakona.

Iz odredaba člana 2. republičkog Zakona proizlazi da bi se dozvola za obavljanje privrednog ribolova koji se obavlja kao jedino ili glavno zanimanje trebale izdavati samo onim osobama, kojima privredni ribolov predstavlja isključivo ili barem pretežno zanimanje. Dakle tu bi došli u obzir samo ribari profesionalci, koji uopće nemaju drugih izvora prihoda za izdržavanje sebe i svoje porodice, ili im ti drugi izvori prihoda (bavljenje poljoprivredom, i sl.) predstavljaju samo dopunski izvor sredstava za izdržavanje. Da bi se prema tome, mogla izdati dozvola za obavljanje privrednog ribolova kao jedinog ili glavnog zanimanja bit će potrebno da pojedinac dokaže da mu drugi izvori prihoda ne iznose više od 50%.

Što se tiče onih osoba koje se privrednim ribolovom bave kao dopunskim zanimanjem, potrebno je napomenuti da one nisu obavezne dokazivati stručnu sposobnost za vršenje privrednog ribolova, koja se u smislu člana 3. novog republičkog Zakona traži za osobe koje se privrednim ribolovom bave kao jedinim ili glavnim zanimanjem. Ova olakšica za ovu kategoriju privrednih ribara proizlazi iz činjenice što se oni samo od vremena na vrijeme bave tom djelatnošću i što su orijentirani samo na neke vrste privrednog ribolova uz obalu i sa relativno malim količinama ribolovnih sredstava.

Za ovu kategoriju privrednih ribara postoje izvjesna ograničenja u vršenju privrednog ribolova. Tako na pr. prema

članu 14. i 22. stav 1. republičkog Zakona njima nije dozvoljeno obavljanje ribolova s povlačnim mrežama — kočama i obalnim mrežama potegačama migavicama i giraricama. Nadalje, u članu 4. republičkog Zakona propisano je da pojedinci koji se privrednim ribolovom bave kao dopunskim zanimanjem, ne mogu koristiti dopunski rad drugih osoba. Iz toga proizlazi da će ove osobe praktički biti orijentirane na obavljanje samo nekih vrsta privrednog ribolova i na upotrebu malog broja ribolovnih sredstava. Oni će u stvari moći obavljati taj ribolov samo s članovima uže porodice (bračni drug, djeca i eventualno roditelji imaoća dozvole ukoliko ovi sa njim žive u zajedničkom kućanstvu). Zbog toga se u praksi ova kategorija privrednih ribara neće moći baviti ribolovom na malu plavu ribu pomoću ljetnih mreža plivarica i potegača, ribolovom ludrom i sa ostalim vrstama privrednog ribolova kod kojih je potrebno angažiranje većeg broja osoba.

Ovdje je potrebno napomenuti i to da je Osnovni zakon o morskome ribarstvu postavio još neka ograničenja u pogledu upotrebe ribolovnih sredstava od strane ribara pojedinačno, bez obzira da li je u pitanju osoba koja se privrednim ribolovom bavi kao jedinim ili glavnim zanimanjem ili osoba koja se privrednim ribolovom bavi kao dopunskim zanimanjem. Tako je na primjer u članu 14. propisano da u privrednom ribolovu pojedinci ne smiju upotrebljavati tučolovne mreže plivarice, povlačne mreže (koče) i ronilačke aparte, a niti koristiti dopunski rad drugih osoba više nego što je određeno propisima o zanatskim radnjama samostalnih zanatlija, osim kod sezonskog dopunskog rada u lovu sitne plave ribe. Od zabrane korištenja spomenutih ribolovnih sredstava, u stavu 2. tog člana učinjen je izuzetak jedino za povlačne mreže (koče) na osnovu koja je ovlaštena republika da svojim propisom odredi područja i vrijeme u kojima pojedinci mogu upotrebljavati određene povlačne mreže. Na temelju tog propisa, u članu 14. novog republičkog Zakona predviđeno je da ribari pojedinci, kojima je izdana dozvola za obavljanje privrednog ribolova kao jedinog i glavnog zanimanja, smiju obavljati ribolov povlačnim mrežama.

U članu 22. stav 3. Osnovnog zakona propisano je da dozvole za obavljanje privrednog ribolova izdaje organ uprave nadležan za morskome ribarstvo općine na čijoj teritoriji podnosioc zahtjeva ima prebivalište. To znači da se dozvole za privredni ribolov, koji se obavlja kao jedino ili glavno zanimanje ili kao dopunsko zanimanje mogu izdavati samo onim osobama, koje imaju stalno prebivalište na području općine nadležne za izdavanje tih dozvola. Iz narednog slijedi da dozvolu za obavljanje privrednog ribolova ne može dobiti osoba koja je stalno nastanjena, recimo u Beogradu, Zagrebu, ili drugdje u unutrašnjosti, a samo povremeno za vrijeme ljeta boravi na moru. Takvoj osobi općine ne smiju izdati dozvolu za privredni ribolov.

U članu 26. Osnovnog zakona propisano je između ostalog da dozvole za privredni ribolov važe za ribolovno more Jugoslavije kao jedinstveno ribolovno područje ako tim ili drugim saveznim zakonom nije drukčije određeno. To znači da svaki ribar pojedinac, koji ima dozvolu za obavljanje privrednog ribolova kao jedinog ili glavnog ili kao dopunskog zanimanja slobodno može obavljati privredni ribolov na području obalnog mora Jugoslavije, a ne samo na ribolovnom području općine koja mu je izdala dozvolu za ribolov. Povezujući spomenutu odredbu člana 26. s članom 3. Osnovnog zakona o morskome ribarstvu, u kojima je propisano osnovno načelo da ribolovno more Jugoslavije predstavlja jedinstveno ribolovno područje, smatramo da bi svaka zabrana ili ograničenje vršenja privrednog ribolova na ribolovnom području drugih općina ili kotara predstavljala protuzakonitu mjeru i da bi ona bila uperena protiv intenzifikacije i daljnjeg razvoja privrede morskog ribarstva.

Nadalje, u članu 22, stav 2. Osnovnog zakona propisano je da se dozvole za privredni ribolov izdaju na neograničeno vrijeme. To znači da ove dozvole imaju trajnu vrijednost i da one, u konkretnom slučaju, predstavljaju obrtnicu, po osnovi koje se pojedinac može baviti privrednim ribolovom, kao posebnom vrstom privredne djelatnosti. Važnost dozvole za obavljanje privrednog ribolova traje sve dok ne nastupe neki novi elementi (smrt njenog imaoća, nabavka novih sredstava, prodaja ili zamjena postojećih ribolovnih

sredstava koja su upisana u dozvoli i sl.). Zbog toga nastale promjene u vrstama privrednog ribolova i količini ribolovnih sredstava, moraju se evidentirati u dozvoli. To proizlazi iz odredbe člana 14. stav 4. Osnovnog zakona, prema kojem pojedinci od dopuštenih ribolovnih sredstava smiju upotrebljavati samo ona koja su upisana u dozvolu za privredni ribolov, a koja se prema članu 5. novog republičkog Zakona upisuju i u ribarski registar, koji vodi organ općinske uprave nadležan za morskome ribarstvo. U vezi toga smatramo da se dozvole za obavljanje privrednog ribolova mogu izdati samo onim osobama koje imaju vlastita ribolovna sredstva, ili ako su ta sredstva uzeli u zakup ili najam na određeno vrijeme. Ukoliko su ribolovna sredstva uzeta u zakup odnosno najam, onda važnost dozvole za privredni ribolov s tim sredstvima može trajati najviše dok traje zakupni najamno-pravni odnos. Pod ribolovnim sredstvima u smislu člana 14. stav 4. Osnovnog zakona treba razumijeti ne samo ribarske mreže i drugi ribarski pribor potreban za normalno vršenje ribolova, već i ribarski brod ili čamac s potrebnom opremom koji služe kao pomoćno sredstvo u vršenju privrednog ribolova.

b) Vrste privrednog ribolova

U članu 6. novog republičkog Zakona izvršena je podjela privrednog ribolova s obzirom na vrste riba i ribolovnih sredstava, kao i po važnosti privrednog ribolova. Prema redoslijedu vrsta privrednog ribolova, najvažniji je ribolov male plave ribe, zatim ribolov povlačnim mrežama itd.

1) Ribolov male plave ribe

Po dosadašnjim propisima o morskome ribarstvu, koji su bili na snazi do stupanja na snagu Osnovnog zakona i novog republičkog Zakona, ribolov male plave ribe bio je do u tancine reguliran. Postojao je Pravilnik o ribolovu na malu plavu ribu kojim se je propisivalo vrijeme, područje i način obavljanja ovog ribolova. Međutim, po odredbama novih propisa, ribolov male plave ribe u pravilu je slobodan i on se može obavljati na svim područjima na kojima se ta riba pojavljuje. Novim propisima nisu postavljene vremenske granice da se ribolov male plave ribe može obavljati samo za vrijeme 6 redovnih i 2 izvanredna mraka, kao što je to bilo određeno u ranijim propisima. Prema tome, ribolov male plave ribe može se obavljati u toku cijele godine, kako za vrijeme mraka tako isto i za vrijeme mjesečine.

Od potpune slobode ribolova male plave ribe na područjima na kojima se ona pojavljuje, predviđeno je izvjesno odstupanje jedino u članu 17. Osnovnog zakona i u članu 7. stav 2. novog republičkog Zakona. Prema tim propisima, općinska skupština ili skupštine dviju ili više općina mogu odlučiti da se na određenim manjim ribolovnim područjima (lovištima) obavlja ribolov male plave ribe prema redoslijedu (ždrijebu). Međutim, pri određivanju redoslijeda (ždrijeba) općinska skupština odnosno općinske skupštine dviju ili više općina, ograničene su u pogledu veličine područja koja se mogu obuhvatiti redoslijedom (ždrijebom) i u pogledu mogućnosti eventualne zabrane sudjelovanja u redoslijedu (ždrijebanju) ribarima s područja drugih općina. Tako je na pr. u članu 7. stav 3 republičkog Zakona propisano da se pod područjem, za koje općinska skupština ili skupštine dviju ili više općina, u smislu stava 2. ovog člana, određuju redoslijed ribolova, podrazumijeva morskog pojas u širini od pola nautičke milje od obale kopna ili otoka. S druge strane u članu 8. istog Zakona je određeno da u redoslijedu (ždrijebu) na tim ribolovnim područjima mogu pod istim uvjetima sudjelovati, pored ribolovnih ekipa s područja općine i ribarske privredne organizacije i ribari pojedinci s područja ostalih općina.

Prema tome, općinska skupština ili općinske skupštine dviju ili više općina ne mogu propisivati redoslijed ribolova male plave ribe na svim ribolovnim područjima na kojima se inače proteže njihova jurisdikcija po općim propisima. One to mogu učiniti samo za priobalno područje svoje općine, koje se proteže u širinu do najviše pola nautičke milje od obale kopna ili otoka. Iz propisa člana 8. republičkog Zakona proizlazi i to da su općinske skupštine, prilikom odre-

divanja redosljeda (ždrijeba) ribolova male plave ribe, dužne na vrijeme obavijestiti sve zainteresirane ribarske organizacije i ribare pojedince, kako bi mogli sudjelovati u tom redosljedu.

U svrhu očuvanja ribolovnog reda na lovištima male plave ribe i da ne bi došlo do ometanja u vršenju ribolova, u članu 9. republičkog Zakona ja propisana udaljenost svijećarica na kojoj se one moraju držati prilikom svijetljenja kod ribolova male plave ribe.

2) Ribolov povlačnim mrežama

Po dosadašnjim propisima ribolov povlačnim mrežama mogao se je obavljati na temelju posebnog odobrenja kojeg je za određeno područje i za određeno vrijeme izdavao republički organ uprave nadležan za poslove ribarstva. Međutim, sa stupanjem na snagu novog republičkog Zakona tj. od 28. VII 1966. prestali su važiti svi dosadašnji propisi s kojima se je regulirao ribolov povlačnim mrežama, a time i propisi o podjeli ribolovnih područja na rajone u kojima se je do tada, pod određenim uvjetima i na određeno vrijeme, mogao obavljati ribolov povlačnim mrežama.

Na temelju člana 15. i 16. Osnovnog zakona i člana 15. republičkog Zakona o morskom ribarstvu, ribolov povlačnim mrežama dozvoljen je na svim ribolovnim područjima, osim u:

- priobalnom pojasu od jedne nautičke milje, od obale kopna i otoka računajući od položaja mreže u lovu;
- u jugoistočnom dijelu Velebitskog kanala, koji se prostire od crte rt Debeli Nožica — rt Duga u pravcu Novigradskog mora;
- Neretvanskom kanalu, koji se prostire od crte zapadni rt Donje Vale Drvenika na kopnu — obalno svjetlo rt Sućuraj (Hvar) do crte lučko svjetlo Duba na Pelješcu; i
- na području svih kanala, prolaza i tjesnaca užih od dvije nautičke milje.

Na svim ostalim područjima, ribolov povlačnim mrežama dozvoljen je u toku cijele godine i bez ikakvih posebnih ograničenja. Jedino je u članu 13. republičkog Zakona propisano da se na području određenog dijela Velebitskog kanala, Srednjeg kanala i na području Splitskog, Bračkog i Hvarskog kanala taj ribolov može obavljati samo od 1. septembra do 31. marta. U članu 16. stav 1. Osnovnog zakona propisano je da je pri ribolovu povlačnim mrežama u ribolovnim kanalima, zabranjena upotreba brodova s motorima jačine iznad 80 KS. O tome što se smatra pod ribolovnim kanalima u smislu čl. 16. stav 1. Osnovnog zakona, ništa nije pobliže određeno u novom republičkom Zakonu o morskom ribarstvu. Jedino se iz odredaba člana 13. tog Zakona može zaključiti da u ribolovne kanale spada Velebitski kanal, Srednji kanal i Splitski, Brački i Hvarski kanali, u kojima se po članu 16. stav 1. Osnovnog zakona nebi smio obavljati ribolov povlačnim mrežama s brodovima čija snaga motora prelazi 80 KS. Na svim ostalim područjima, koja nisu izričito zabranjena, ribolov povlačnim mrežama može se obavljati slobodno i brodovima neograničenih KS.

U članu 15. novog republičkog Zakona predviđeno je da u svrhu zaštite pridonih vrsta riba i drugih morskih životinja, republički sekretar za privredu može zabraniti ribolov povlačnim mrežama na određenom području i na određeno vrijeme. Ovu zabranu republički sekretar može propisati samo u dva slučaja, i to: 1. ako je riblji fond na dotičnom području osjetno prorjeđen i 2. ako se ribolovom povlačnim mrežama na određenom području ometa ribolov male plave ribe. Pri donošenju takve zabrane, republički sekretar za privredu dužan je pribaviti stručno mišljenje odgovarajuće naučne organizacije i mišljenje ribarskih privrednih organizacija (član 48.). Prema tome, ova zabrana može uslijediti samo u slučaju kada je to u interesu ribarske privrede.

3) Ribolov velike plave ribe

Za razliku od dosadašnjih republičkih propisa o morskom ribarstvu, kojima se je pobliže određivao način i uvjeti pod kojima se je mogao obavljati lov tunja i srodnika, novi republički Zakon za tu vrstu ribolova ne propisuje skoro ništa i niti postavlja bilo kakva ograničenja. Jedino je u

članu 16. propisano da dok stajaća tunolovka ima mrežu u moru da je u njenoj zaštitnoj zoni zabranjen lov velike plave ribe bilo sa kojim ribolovnim sredstvima. Tu zaštitnu zonu određuje općinska skupština na području koje se nalazi stajaća tunolovka i ona se može odrediti na udaljenosti najviše od jedne nautičke milje od stajaće tunolovke.

Prema tome, u svakom slučaju lov tunja i srodnika je potpuno slobodan. Ali, i kod ovog ribolova, možda još u većoj mjeri, dolaze do izražaja odredbe člana 10. Osnovnog zakona o morskom ribarstvu. Naročito su važne odredbe tog člana koje se odnose na pravo prvenstva i na obaveze o međusobnom sporazumu ribolovnih ekipa (tunolovaca), ako se na istom lovnom mjestu zateknu u isto vrijeme.

4) Lov jastoga i hlapova i drugih velikih rakova

U cilju zaštite i racionalnog izlovljavanja jastoga, hlapova i drugih velikih rakova novi republički Zakon propisao je da je općinska skupština dužna podijeliti svoje ribolovno područje na dvije zone u kojima bi se naizmjenično lovilo u vremenu od tri godine (član 17.). Prema toj podjeli u jednoj zoni bio bi dozvoljen lov na tri godine, a u drugoj bio bi zabranjen. U istom cilju propisana je i veličina oka na vršama i mrežama za lov jastoga, hlapova i drugih velikih rakova i propisana apsolutna zabrana lova ženki u vanjskim jajima (član 18. i 45.).

5) Ribolov ludrom, zagonicom i fružatom

Po dosadašnjim propisima ribolov ludrom bio je dozvoljen od 1. jula do 31. decembra i to samo na određenim područjima (položajima) i pod uvjetima koje je propisivao nadležni organ općinske skupštine.

Međutim, po odredbama novog republičkog Zakona ribolov ludrom, zagonicom i fružatom slobodno se može obavljati i bez ikakvih posebnih ograničenja. Jedino ograničenje ovog ribolova sastoji se u propisivanju lovostaja za vrijeme od 1. decembra do 31. maja (član 19.). Prema tome pri vršenju ovog ribolova ribarske privredne organizacije i ribari pojedinci, koji imaju dozvolu za privredni ribolov i koji ispunjavaju uvjete propisane u članu 2. i 4. tog Zakona nisu više vezani za tačno određena područja i za druge uvjete propisane od nadležnih organa općinskih skupština. Oni taj ribolov mogu obavljati na bilo kojem ribolovnom području SR Hrvatske za vrijeme od 1. juna do 30. novembra, pridržavajući se propisa člana 10. Osnovnog zakona i člana 6. republičkog Zakona o morskom ribarstvu koji se odnose na pravo prvenstva i poštivanja ribolovnog reda.

6) Ribolov s mrežama stajaćicama

Ribolov s mrežama stajaćicama po odredbama novog Zakona slobodno se može obavljati u toku cijele godine i bez ikakvih posebnih ograničenja. Jedino je u članu 20. dato ovlaštenje općinskoj skupštini da za određeno područje i na određeno vrijeme može propisivati zabranu upotrebe sredstava s kojima se plaši riba i u članu 21. stav 1. da se u ribolovu s mrežama stajaćicama na položajima na kojima se obavljaju privredno važniji ribolov, kao i na plovnim putovima, mora vidno označiti položaj i smjer tih sredstava za vrijeme dok se ona nalaze u moru. Obaveza postavljanja vidne oznake predviđena je i kod ribolova s parangalima i vršama (član 26. stav 2.).

Pod vidnom oznakom, u smislu člana 21. stav 1. Zakona podrazumijeva se svaka plutajuća oznaka (manal) koja je vidljiva na udaljenosti od najmanje 300 metara (član 21. stav 2.).

7) Ribolov s obalnim mrežama potegačama

Za razliku od ostalih vrsta privrednog ribolova, za koje novim propisima nisu određena neka posebna ograničenja, kod ribolova s obalnim mrežama potegačama, kao što su migavice, girarice, kogoli i strašini, Zakon propisuje određene uvjete pod kojima se smije obavljati ovaj ribolov.

Ovdje je, prije svega, potrebno istaći da je do stupanja na snagu novog republičkog Zakona o morskom ribarstvu, privredni ribolov s navedenim sredstvima bio zabranjen i to po odredbi člana 15. stav 1. Osnovnog zakona. Međutim, na temelju stava 2. člana 15. Osnovnog zakona, u novom republičkom Zakonu je propisano da se privredni ribolov s obalnim mrežama potegačama samo iznimno može dozvoljavati za određeno područje i na određeno vrijeme. Odredbe o tome su propisane u članu 22 — 24. novog republičkog Zakona, a iz kojih proizlazi:

a) da privredni ribolov s obalnim mrežama potegačama mogu obavljati samo ribarske privredne organizacije i oni ribari pojedinci kojima je privredni ribolov jedino ili glavno zanimanje, i to na temelju posebnog odobrenja koje za određeno područje i na određeno vrijeme izdaje organ općinske uprave nadležan za morsko ribarstvo (član 22. stav 1.);

b) da se ovaj ribolov izuzetno može dozvoljavati i ribarima pojedincima koji se privrednim ribolovom bave kao dopunskim zanimanjem, ali samo s mrežama kogolima i stranimama (član 22. stav 2.);

c) da se ribolov s obalnim mrežama potegačama može dozvoljavati samo za vrijeme od 1. oktobra do 31. marta a izuzetno i za vrijeme lovostaje u svrhu izlovljavanja samara i muštara, na područjima na kojima se mužjaci gira nalaze na okupu. Prema tome ribolov s obalnim mrežama potegačama za vrijeme lovostaje gira od 1. aprila do 30. septembra mogao bi se samo izuzetno dozvoljavati za neka područja na kojima se mužjaci nalaze na okupu i samo onoliko vremena, koliko je potrebno za njihovo izlovljavanje. Za vrijeme lovostaje gira nikako se nebi smjela izdavati stalna posebna odobrenja tobož za lov samara i muštara, jer bi to dovodilo do kršenja propisa o zabrani lova gira za vrijeme lovostaje. Takva odobrenja treba samo izuzetno dozvoljavati za strogo određena područja i samo na određeno kraće vrijeme time da nakon tog roka prestaje važnost tog odobrenja.

S obzirom da se privredni ribolov s obalnim mrežama potegačama dozvoljava za određena područja i na određeno vrijeme na temelju posebnog odobrenja koje izdaje organ općinske skupštine nadležan za morsko ribarstvo, to se postavlja pitanje da li će i na koji način biti moguće da se obavljanje ovog ribolova vrši i na ribolovnim područjima drugih općina?

U vezi toga potrebno je napomenuti da iz odredaba Osnovnog zakona i novog republičkog Zakona o morskom ribarstvu proizlazi pravo ribarskih privrednih organizacija i privrednih ribara da u okviru tih propisa mogu, u pravilu obavljati ribolov na bilo kojem području ribolovnog mora Hrvatske i Jugoslavije. Prema tome, novim propisima ukinuto je pravo općina da se zatvaraju u svoja uska područja i da na svom području dozvoljavaju obavljanje privrednog ribolova samo ribarskim privrednim organizacijama i ribarima pojedincima s područja svojih općina. Ovo proizlazi iz odredbe člana 3. i 26. stav 1. Osnovnog zakona o morskom ribarstvu, u kojima je propisano osnovno načelo da ribolovno more Jugoslavije predstavlja jedinstveno ribolovno područje i da dozvole izdate za obavljanje privrednog ribolova važe za cjelokupno jugoslavensko ribolovno more.

Na temelju tih i drugih propisa Osnovnog i republičkog Zakona o morskom ribarstvu, nadležni organ općinske uprave dužan je izdati posebno odobrenje za ribolov obalnim mrežama potegačama i ribarskim privrednim organizacijama i ribarima pojedincima s područja drugih općina.

* * *

Nakon što i granične SR; Crna Gora i Slovenija donese svoje nove Zakone o morskom ribarstvu, ova će privredna oblast biti na našem Jadranu kodificirana na suvremenim osnovama ekonomskih mjerila. Od važnosti je, da se uplitanje upravnih mjera svede u što manje okvire, a koje se odnose na zaštitu i unapređenje našeg ribljeg bogatstva i vršenja što efikasnije inspekcije u pravilnoj primjeni ovih odredaba i u održavanju reda na moru.